

gældende ret i den folkerigeste delstat i Nigeria, og den gælder også for de kristne, der bor i området.

I Indonesien hører vi om kampe mellem kristne og muslimer. Mange kristne bliver jævnlige dræbt på Molukkerne, og ved disse sammenstød er det meget alvorlige ting, der foregår. Som avislæser uden sådan særlig kendskab til det område er det meget svært at blive klog på, hvad det er, der egentlig foregår, men lægger man de små notitser sammen og snakker man med folk fra området, så danner der sig desværre et billede.

Fra Indonesien kan man læse om, at særlige områder med store, kristne mindretal hjemses af islamiske krigere, optrænet på Java, som bliver sendt til Molukkerne for at føre hellig krig, jihad, og vi kan også læse om, at en stor muslimsk indvandring til de kristne områder er baggrund for de her uroligheder.

I Sydsudan kæmper det kristne mindretal for ikke at blive underlagt den sharia, som den muslimske centralregering ønsker gennemført. Men man kæmper en næsten forgæves kamp de steder.

Hvis vi så går til de islamiske kernelande, kan vi konstatere, at de lande på ingen som helst måde gør et forsøg at leve op til vestlige standarder for religionsfrihed. De gør end ikke et forsøg overhovedet.

Da de danske biskoppers islamudvalg holdt en høring i Landstingssalen 16. marts sidste år, fik vi bl.a. en dansk missionærs beretning om forholdene i de arabiske lande. Han hedder Leif Munksgaard, og han sagde, og jeg citerer:

»Langt de fleste lande i Mellemøsten har ikke kunnet underskrive FN's Menneskerettigheds-erklæring, for egentlig taler muslimer ikke om menneskerettigheder, men derimod om gudgivne pligter, som når de udleves på den rigtige måde fører til et godt muslimsk samfund«.

Leif Munksgaard har været udsendt som missionær i Libanon, Bahrain, Kuwait og Iran, så jeg formoder, at det er en mand, der taler af erfaring, og som vi skal lytte til.

Så i det hele taget er der nogle tendenser, når vi følger det arbejde, der foregår i den tredje verden og ydes af de missionærer, der kommer her tilbage til, som er værd af holde øje med. Derfor synes vi også, det er rigtigt, at man i den her debat fokuserer meget på religionsfriheden i nogle af de her lande.

I det hele taget synes vi som sagt, det er rigtigt, at Kristeligt Folkeparti har rejst debatten. Vi

har gennemlæst det udkast til forslag til vedtagelse, der nu er blevet fremsat, og vi kan støtte det vedtagelsesforslag, som Kristeligt Folkeparti kommer med, og vi vil stemme for det, når det kommer til afstemning her i morgen.

Ebbe Kalnæs (CD):

Jeg skal også sige tak til Kristeligt Folkeparti for at have rejst den her debat og endvidere takke udenrigsministeren for redegørelsen, som vi i det hele var tilfredse med.

Og så vil jeg oven på mange fornuftige ting, der er sagt indtil nu, trække nogle enkelte ting frem, som også andre har været inde på.

For det første vil jeg gerne understrege, at jeg er enig i, at religionsfrihed er noget helt elementært og vigtigt, selvfølgelig også set i sammenhæng med menneskerettigheder, fordi det bliver én og samme sag, når det kommer til stykket, men at det selvfølgelig er yderst vigtigt, at man fokuserer på religionsfriheden ved samtidig også at tale om religiøs intolerance.

For religiøs intolerance har jo historisk vel nok været det stærkeste udgangspunkt for krig, konflikter osv. Det kan vist ikke afvises.

Men alt, hvad der hedder religiøs intolerance eller ideologisk undertrykkelse af religiøsitet, er noget af det vigtige at tage afstand fra, og Danmark skal bestemt i al vores færd have det fremme i forreste front. Men det er jo rigtigt, at menneskerettigheder, ytringsfrihed, forsamlingsfrihed og foreningsfrihed, som vi kender det, er nogle af de helt elementære ting, som jo alt sammen hører med i den her debat.

Netop i forbindelse med begrebet sted må man jo sige, at man først skal starte sådan lidt med sig selv, og så har jeg, personligt i hvert fald, oplevet debatter det seneste år i dette Folketing, hvor der jo har været diskussioner, som har været på kanten af, hvad man kan kalde tolerance i forhold til religion. Ikke mindst når man taler om sted, altså muligheden for at have steder eller pladser, som på en eller anden måde skal bruges til at udøve sin religionsfrihed i, er der jo en løbende debat også her i landet, som jo ikke nødvendigvis bærer præg af udbredt tolerance.

Når vi skal kigge på vores internationale hjælpearbejde på forskellig vis, hører jeg med til dem, som nok i almindelighed maner til forsigtighed. Selvfølgelig skal vi have de her ting foran, og når nogen nævner Kina, som jo ikke ligefrem er et udviklingsland, som vi sådan støtter på sædvanlig vis, men trods alt har en dialog